

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 184/06-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2006 predbežne prerokoval sťažnosť J. R., bytom P., zastúpeného advokátkou JUDr. A. K., P., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ustanoveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 7 D 1551/95, D not 298/95, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. R. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. apríla 2006 doručená sťažnosť J. R. (ďalej len „sťažovateľ“), na výzvu ústavného súdu doplnená podaním, ktoré mu bolo doručené 21. apríla 2006. Sťažovateľ svojou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 D 1551/95, D not 298/95.

Zo sťažnosti a jej doplnenia vyplýva, že sťažovateľ je ako dedič po svojej nebohej sestre, ktorá zomrela 7. novembra 1995, účastníkom označeného dedičského konania, pričom vo veci bolo okresným súdom 10. augusta 2004 vydané osvedčenie o dedičstve. Pretože sťažovateľ s týmto osvedčením nesúhlasil, *„podal proti tomuto uzneseniu 17. 9. 2004 odvolanie“*.

V sťažnosti sa okrem iného uvádza, že: *„Dedičské konanie trvá už viac ako 10 rokov, medzičasom už zomrela aj matka poručiteľky, pričom dedičské konanie bolo po nej už právoplatne ukončené. V konaní teda ako oprávnený dedič vystupuje nielen navrhovateľ a jeho súrodenci (ktorí by sa boli schopní na dedičstve dohodnúť), ale aj deti manžela poručiteľky z prvého manželstva...“*

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že: *„Navrhovateľ má za to, že v tomto prípade došlo k porušeniu základného práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, ktoré je občanovi priznané v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Prejednávané dedičské konanie je síce zložitejšie, však za všetky roky (teraz už 11. rok konania), počas ktorých sa prejednáva, mohlo byť už ukončené, pretože je možné predpokladať, že aj po právoplatnom ukončení dedičstva zrejme dôjde k ďalším konaniam o zrušenie podielového spoluvlastníctva, ak by bolo dedičstvo určené v podieloch pre obe strany - súrodencov poručiteľky a deti z prvého manželstva manžela poručiteľky. Navrhovateľ si všetky svoje povinnosti splnil, takže on prieťahy v konaní nezapríčinil. Často na úkor svojej dovolenky vybavoval potrebné veci, zabezpečoval doklady, o ktoré súd alebo notár požiadal, z vlastných prostriedkov financoval náklady dedičského konania, ako aj náklady na údržbu predmetu dedičstva. Je presvedčený, že v súčasnosti by ani v takomto štádiu neboli veci, pokiaľ by nebolo jeho iniciatívy, a taktiež zub času by spôsobil ešte väčšiu stratu na majetku a predmete dedičstva, aká vzhľadom na daný stav vo veci nesporne vzniká.“*

V danom prípade došlo aj k porušeniu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, najmä paragrafu 100 ods. 1, podľa ktorého má súd postupovať tak, aby bola vec

okrem iného čo najrýchlejšie prejednaná a skončená.

Navrhovateľ je už v súčasnosti v starobnom dôchodku, žije však už niekoľko rokov v právnej neistote, čo sa v ňom negatívne odzrkadľuje. Uvítal by, keby súd vo veci čo najskôr rozhodol, aby sa zbavil psychickej záťaže a neistoty. Z toho dôvodu požaduje aj primerané finančné zadosťučinenie zodpovedajúce preťahom v konaní, ktoré by mu poskytlo určitú satisfakciu za stav spôsobený postupom okresného súdu v predmetnej veci.“

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci jeho sťažnosti rozhodol nasledovne:

„Právo navrhovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných preťahov podľa čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky bolo v konaní sp. zn. 7 D 1551/95, D not 298/95 Okresným súdom v Trnave porušené.

Okresnému súdu i Krajskému súdu v Trnave sa prikazuje, aby v konaní 7 D 1551/95, D not 298/95 konali bez zbytočných preťahov.

Navrhovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,-- Sk, ktoré je Okresný súd v Trnave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. (...)“

Sťažovateľ zároveň žiadal ústavný súd aj o úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vo vzťahu k postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 D 1551/95, D not 298/95.

Ústavný súd v rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že v dôsledku sťažovateľom podaného odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu v napadnutom dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 7 D 1551/95, D not 298/95 bol predmetný spis spolu s opravným prostriedkom predložený 27. marca 2006 na rozhodnutie Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“).

Vydaním prvostupňového rozhodnutia a jeho doručením (ako aj úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania, vykonal okresný súd všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať, a preto možno posudzovať záležitosť so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty sťažovateľa skončila rozhodnutím vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Vo veci samej už okresný súd po doručení sťažnosti ústavnému súdu nemohol konať, pretože spis sa v tom čase nachádzal na krajskom súde.

Ústavný súd vychádzal aj zo svojej doterajšej judikatúry, podľa ktorej ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte dochádza alebo porušenie v tom čase ešte trvá (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Sťažovateľ namietal prieťahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v okamihu podania sťažnosti už nekonal.

Ústavný súd v tejto spojitosti podotýka, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľ

mohol brániť (do vydania prvostupňového rozhodnutia okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (4. apríla 2006) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľom označené základné právo. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (6. apríla 2006) prebiehalo už vo veci sťažovateľa odvolacie konanie na krajskom súde.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní z tohto dôvodu odmietol (podobne napr. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 1/05, II. ÚS 24/06).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v návrhu na rozhodnutie (petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2006